

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gzz 54/05
26.05.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Mirjane Grubić, Jasminke Stanojević i Milomira Nikolića, članova veća, u izvršnom predmetu poverioca AA, protiv dužnika Opštinskog suda u Vranju, radi naplate novčanih potraživanja, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Gt I broj 312/05 od 21. 02. 2005. godine podignutog protiv rešenja Opštinskog suda u Vranju I broj 447/04 od 01. 04. 2004. godine i rešenja istog suda Ipv. 373/04 od 12. 11. 2004. godine, u sednici održanoj 26. 05. 2005. godine, doneo je:

R E Š E N J E

ODBACUJE SE kao nedozvoljen zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Gt I broj 312/05 od 21. 02. 2005. godine, podignut protiv rešenja Opštinskog suda u Vranju I broj 447/04 od 01. 04. 2004. godine i rešenja istog suda Ipv. 373/04 od 12. 11. 2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Opštinskog suda u Vranju I broj 447/04 od 01. 04. 2004. godine, dozvoljeno je predloženo izvršenje na osnovu izvršne presude Opštinskog suda u Vranju K broj 620/01 od 12. 05. 2003. godine, radi naplate novčanog potraživanja poverioca u iznosu od 42.600,0 dinara sa kamatom od 03. 01. 2004. godine, i troškova izvršenja plenidbom novčanih sredstava sa računa dužnika.

Rešenjem Opštinskog suda u Vranju Ipv broj 373/04 od 12. 11. 2004. godine, odbijen je kao neosnovan prigovor dužnika izjavljen protiv rešenja o izvršenju I broj 447/04 od 01. 04. 2004. godine.

Protiv navedenih rešenja Opštinskog suda u Vranju, Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka (iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP) i pogrešne primene materijalnog prava.

Odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti u smislu člana 421. u vezi člana 401. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", br. 125/04) i člana 14. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/00...71/01), Vrhovni sud Srbije je našao da zahtev nije dozvoljen.

Prema članu 14. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/00...71/01), koji se primenjuje na osnovu člana 304. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", br. 125/04), u postupku izvršenja i obezbeđenja shodno se primenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku ako tim ili drugim saveznim zakonom nije drukčije određeno.

Prema članu 417. Zakona o parničnom postupku javni tužilac može podići zahtev za zaštitu zakonitosti samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 5. tog zakona - ako je protivno odredbama tog zakona sud zasnovao svoju odluku na nedozvoljenim raspolaganjima stranaka (član 3. stav 3. tog zakona).

Prema članu 3. stav 1. Zakona o parničnom postupku sud u parničnom postupku odlučuje u granicama zahteva koje su stranke stavile u postupku, a na osnovu stava 2. tog člana stranke mogu slobodno raspolagati zahtevima koje su stavile u toku postupka, mogu se odreći svojih zahteva, priznati zahteve protivnika i poravnati se. Tim odredbama izraženo je načelo dispozicije stranaka, koje se ogleda u ovlašćenju da slobodno raspoložu zahtevima koje su stavile u postupku. Raspolaganja stranke mogu vršiti posredno procesnim radnjama (kao što je povlačenje tužbe ili protivtužbe, odricanje od tužbenog ili protivtužbenog zahteva, zaključenje sudskog poravnanja, priznanje tužbenog ili protivtužbenog zahteva), a i na posredan način (kao što je priznanje činjenica iz kojih proizilazi osnovanost zahteva, izostanak sa pripremnog ili prvog ročišta za glavnu raspravu, izostanak sa ročišta koji ima za posledicu utvrđenje da se tužba smatra povučenom). Na osnovu stava 3. tog člana sud neće uvažiti raspolaganja stranaka koja su u suprotnosti sa prinudnim propisima, javnim poretком i pravilima morala.

Sudovi u ovoj parnici nisu zasnovali svoje odluke na nedozvoljenim raspolaganjima stranaka u smislu člana 3. stav 3. Zakona o parničnom postupku zato što ne postoje ni posredna ni neposredna raspolaganja stranaka. Stranke se nisu odricale od zahteva, priznale zahtev protivnika, nisu se poravnale, niti je odluka zasnovana na posrednom priznanju činjenica, odnosno izostanku sa prvog ročišta. Zbog toga nisu ispunjeni uslovi za izjavljivanje zahteva za zaštitu zakonitosti, jer nije učinjena bitna povreda iz člana 361. stav 2. tačka 5. tog zakona.

Od 23. 2. 2005. godine, kada je stupio na snagu Zakon o parničnom postupku, javni tužilac može podići zahtev za zaštitu zakonitosti samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka koja se odnosi na nedozvoljena

raspolaganja stranaka. Na osnovu tog zakona, za razliku od prethodnog Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ", br. 4/77... "Službeni list SRJ", br. 3/02), javni tužilac ne može podići zahtev za zaštitu zakonitosti zbog pogrešne primene materijalnog prava. Stranke mogu izjaviti zahtev za zaštitu zakonitosti samo iz razloga koji je predviđen za javnog tužioca, jer ne mogu imati više prava u korišćenju tog pravnog leka od javnog tužioca. Zbog toga navodi u zahtevu za zaštitu zakonitosti o pogrešnoj primeni materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju i učinjenim bitnim povredama odredaba parničnog postupka koje se ne odnose na nedozvoljena raspolaganja stranaka nisu relevantni, jer to nisu dozvoljeni razlozi za izjavljivanje zahteva za zaštitu zakonitosti. Ni obaveštenje nadležnog javnog tužioca strankama u smislu člana 418. Zakona o parničnom postupku da se same mogu koristiti tim pravnim lekom ne može biti osnov za izjavljivanje tog pravnog leka zbog razloga koji nije predviđen članom 417. tog zakona.

Na osnovu člana 404. u vezi člana 421. stav 2. Zakona o parničnim postupku u vezi člana 14. Zakona o izvršnom postupku, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

IJ